

de uitsluitingspolitiek van den Engelschen Medischen Raad (*De Zuid-Afrikaansche Post*, 1ste Jaargang, n°. 25).

EEN WOORD AAN DE OUDERS. — Het jaarlijksch studentennummer, dat *the Lancet* uitgeeft bij het begin der academische lessen, bevat dezen keer een vermaning aan de ouders, die nog niet overbodig is geworden. Wil men een zoon voor de geneeskundige studie bestemmen, die daartoe zelf geen neiging bezit, dan moet men al sterk overtuigd zijn, beter inzicht te hebben in zijn aard dan hij zelf, anders kan hij een ongelukkig man worden, al zijn er ook, die, zonder neiging begonnen, voortreffelijke medici zijn geworden. De ingespannen studie, slechts een voorspel voor den ingespannen practischen werkkring, vereischt voorts, dat men geen jongelieden met zwakke gezondheid in de geneeskunde laat studeeren. Hoevelen moesten het reeds tijdens de studiejaren opgeven. Eindelijk moet men weten, dat het voor den toekomstigen medicus van groot voordeel is, als hij, de leerschool verlatende, over eenige middelen kan beschikken.

PRACTISCHE BESTRIJDING DER KWAKZALVERIJ. — De directeur der posterijen in Canada heeft aan het Parlement voorgesteld, te verbieden het postvervoer van couranten, boeken, tijdschriften, brochures en circulaires, die wonderkuren en wisse genezing door kwakzalvers of hun middelen aanprijzen, op grond dat die aanprijzingen er toe dienen, de zieken op groote schaal te bedriegen, en dat het de plicht der Regeering is, een einde te maken aan dit misbruik. Het ontwerp is reeds in tweede lezing aangenomen en zal, tot beschamend voorbeeld van andere landen, waarschijnlijk spoedig in werking treden.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE HAAGSCHE ZIEKENFONDSQUAESTIE.

Aan de Redactie!

Bij zijn mededeelingen over de Haagsche ziekenfondsquaestie (*Tijdschrift* II, n°. 8) verkondigt collega PINKHOF twee meeningen, die naar ik meen niet onweersproken mogen blijven, wijl anders naar buiten licht de indruk kon gewekt worden, dat hij daarmede „communes opiniones” weergaf, waardoor dan het aantal misverstanden weder zou zijn vermeerderd, die ook hier, als in Duitschland, reeds dreigen den strijd tusschen geneesheeren en ziekenfondsen te doen ontaarden in een strijd tusschen geneesheeren en klassebewuste arbeidersbeweging.

Ten eerste: PINKHOF deelt mede, dat de afdeling 's-Gravenhage onzer Maatschappij terecht 1) haar afkeuring uitgesproken heeft over de exploitatie van eigen apotheken door ziekenfondsen; volgt de uitspraak, dat een einde moet worden gemaakt aan de mogelijkheid, dat aandeelhouders-maatschappijen of ondernemers-ziekenfondsen eigenaars worden van een apotheek, een einde dus o. a. aan het bestaan der zoogenaamde „volksapotheken”. Nu

1) Cursiveering van mij, J. K.

heeft de strijd, die apothekers voeren tegen de volksapotheken, mij altijd toegeschenen een strijd te zijn voor een speciaal apothekers-belang en eer tegen dan vóór het algemeen belang, dat er door gebaat is, wanneer groote omzet en kapitaalcracht het mogelijk maken de geneesmiddelen in goede qualiteit goedkoop te leveren. Als er maar waarborg is, dat er met de goedkoop geleverde medicamenten niet geknoeid is, dan kunnen docht mij ook de geneeskundigen volkomen tevreden zijn; en ik kan niet inzien, nòch dat die waarborg bij een „volksapotheek” noodzakelijk kleiner moet zijn, nòch dat een aandeelhouders-maatschappij, eigenares eener apotheek, minder belang heeft bij een goede exploitatie der apotheek dan de apotheker-eigenaar. In ieder geval schijnt het mij toe, dat de geneeskundigen geen enkele reden hebben om in dezen strijd, door de apothekers in hun belang gevoerd, voor dezen partij te kiezen.

Ten tweede. „Logisch ware het, dat *uitsluitend* de geneeskundigen en apothekers de ziekenfondsen beheerden, daar *zij* de minvermogenden door tegemoetkomende tarieven helpen en het aan hen moest staan te bepalen, hoever de tegemoetkoming mag gaan, wie op die tegemoetkoming aanspraak mogen maken en welke voorwaarden daaraan zijn verbonden”. Zoo schrijft PINKHOF. Nu lijkt niets mij zóózeer geschikt om den strijd om een goede ziekenfonds-regeling noodeloos te verbitteren, dan een zoodanige hooghartige houding tegenover de fondsleden, welke hier worden voorgesteld als de begenadigden. Alsof de geneesheer, die zich aan een ziekenfonds verbindt, dit doet uit barmhartigheid! Het is immers zijn belang en niets anders, dat hem daarbij drijft. Is het ziekenfonds dan iets anders dan een verzekeringsinstituut, dat aan zijn leden tegen een zekere, empirisch gevonden premie geneeskundige hulp verzekert, en aan zijn deelnemers-geneeskundigen een zeker vast honorarium benevens in vele gevallen de noodige gelegenheid om ervaring op te doen? Valt dit honorarium hier en daar wat klein, dan kan daarover gesproken, misschien gevochten worden, maar dit verandert niets aan het wezen van het ziekenfonds, dat voor een deel zijn uitdrukking vindt in deze stelling: leden en deelnemers zijn twee gelijkberechtigde partijen, wier belangenstrijd in een op grond van gelijkheid aangegane overeenkomst oplossing moet vinden. Even onjuist als het is, wanneer derden zich daartusschen dringen en nu beide partijen in dienst stellen van hun winstmakerij, even onjuist als het is, wanneer de leden, gebruik makende van de economische zwakheid der deelnemers, dezen van allen invloed op het beheer uitsluiten, even onjuist is het, wanneer de deelnemers doen alsof zij alleen de baas mogen spelen.

Zóó was ook, als ik het wel heb, de meening der Amsterdamsche ziekenfondscommissie, die in haar baanbrekend rapport het zelfs aan het overigens zoo voortreffelijke Algemeen Ziekenfonds voor Amsterdam als een fout aanrekende, dat aan de leden geen behoorlijke invloed op het beheer was verzekerd.

Eerst als in het bestuur van het ziekenfonds zitting hebben vertegenwoordigers der deelnemers en vertegenwoordigers der leden, zijn aller belangen zoo goed mogelijk gewaarborgd. En eerst, als de geneeskundigen dezen vorm van bestuur als het doel van hun strijd vooropstellen, hebben

zij zedelijk het recht bijv. den vorm der zoogenaamde „coöperatieve fondsen” te bestrijden. Maken wij van onzen strijd een strijd om de macht alleen, dan verliezen wij het op den duur; kunnen wij duidelijk maken, dat het gaat niet om macht maar om recht, dan zullen wij het winnen.

Medemblik, 1 Sept. 1904.

J. KAT.

Geachte Redactie!

Ik zou niet gaarne den indruk vestigen, dat de meeningen, die ik hier van tijd tot tijd mag uiten, „communes opiniones” zijn, en ben collega KAT dankbaar, dat hij aan ieder misverstand te dien opzichte een einde maakt.

Maar de door KAT gewraakte meeningen houd ik vol. Het is niet te verwachten, dat bij den beheerder van een aandeelhoudersapothek in den strijd tusschen zijn pharmaceutisch geweten en de belangen der aandeelhouders steeds het eerste de overhand zal houden. De ondervinding heeft herhaaldelijk het tegendeel bewezen en dan was ons belang als geneeskundige raadgevers onzer zieken wel degelijk er mee gemoeid. Het volksbelang is niet, dat iedere consument enkele guldens per jaar kan sparen op geneesmiddelen. De lieden, die aan den behoorlijken apotheker niet de matige winst gunnen, waarvan hij moet leven, geven tegenwoordig het tien- en honderdvoudige van wat zij op deze wijze besparen aan overdaad uit, en voor kwakzalversmiddelen liggen rijksdaalders gereed, waar op geneesmiddelen dubbeltjes worden uitgeknipt. Maar het volksbelang eischt wel, dat de apothekersstand niet, door stoffelijke zorg, afdale van het in ons land nog altijd hooge peil van plichtsgevoel, dat zich ook hierdoor uit, dat voor een provisoraat van f 1000.— tal van apothekers zijn te vinden, terwijl de vier- en vijfvoudig bezoldigde betrekkingen aan aandeelhoudersapotheken weinig liefhebbers vinden.

Ook mijn meening aangaande de ziekenfondsen houd ik vol. Ik zou er niets tegen hebben, als alle ziekenfondsen maar vast zóó waren ingericht, als collega KAT het wenscht, maar zie toch in de toelating van de leden tot het bestuur een onlogische, zij het ook meestal onschadelijke toegevendheid. De geneeskundigen aan een sanatorium voor minvermogenenden, die slechts een deel der verpleegkosten betalen, krijgen *volle* bezoldiging, wat de ziekenfondsgeneeskundigen *niet* krijgen. Is daarom de instelling *niet* een philanthropische en moeten ook daàr de lieden, die er worden verpleegd, in het bestuur zitting hebben? Ik wil niet aanhitsen tot een strijd „om de macht”, maar alleen er aan herinneren dat, logisch gesproken, de verhouding eigenlijk op haar kop is komen te staan — altijd volgens mijn opvatting.

PINKHOF.

DE HAAGSCHE ZIEKENFONDSQUAESTIE.

De „aanvulling” door collega DE GROOT aan mijn, zijns inziens uitvoerig, relaas betreffende de oprichting van „Het Nieuwe Ziekenfonds” gegeven, eischt nadere toelichting.

De Raad van Toezicht schreef:

„De Raad meent U echter in overweging te moeten geven geen boden op